

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ สถานการณ์ การเกิดมูลฝอยติดเชื้อ ได้แก่ ปริมาณ องค์ประกอบ และอัตราการเกิดมูลฝอยติดเชื้อ และสถานการณ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ในสถานีนามัย รวมทั้งปัญหา และอุปสรรค ในด้านการคัดแยก การรวบรวม การขนย้าย และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ของสถานีนามัยในอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและแม่บ้านที่ปฏิบัติงานใน สถานีนามัย ทั้งหมดของอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 27 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสำรวจ การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่าสถานีนามัยในอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีอัตราการเกิดมูลฝอยติดเชื้อ 316.9 กรัม/แห่ง/วัน องค์ประกอบของมูลฝอยติดเชื้อที่พบมากที่สุดคือ ประเภทวัสดุที่ให้บริการทางการแพทย์ เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ ท่อยาง คิดเป็นร้อยละ 78.36 ด้านการจัดการ พบว่าสถานีนามัยทุกแห่งมีการ จัดการมูลฝอยติดเชื้อไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะ ประเด็นของการคัดแยก เนื่องจากยังพบมูลฝอยทั่วไปปะปนกับมูลฝอยติดเชื้อ และพบมูลฝอยติดเชื้อมีคมปะปนกับมูลฝอยติดเชื้อทั่วไป สำหรับประเด็นการกำจัด พบว่าสถานีนามัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.7) ทำหน้าที่เก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ โดยจัดส่งให้ท้องถิ่นจัดเก็บ ขนส่ง และกำจัด ร่วมกับมูลฝอยทั่วไป สถานีนามัยบางส่วนกำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีการเผามูลฝอยติดเชื้อ ร่วมกับมูลฝอยทั่วไปในเตาเผาอย่างง่ายไม่ได้ มาตรฐาน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ คือ ขาดนโยบาย งบประมาณและอุปกรณ์ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ และไม่มีการจัดการอบรมให้ความรู้ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแก่เจ้าหน้าที่ในระดับสถานีนามัย

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาหารือร่วมกันในที่ประชุม ระดับอำเภอ ของเจ้าหน้าที่อนามัย โดยพิจารณาร่วมกับหลักเกณฑ์ทางวิชาการและความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาในระดับสถานีนามัย แนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เหมาะสมสำหรับ สถานีนามัยในอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี สรุปได้ดังนี้ คือ 1) ควรกำหนดนโยบายแผนงาน ให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในระดับสถานีนามัย รวมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการติดตามในการออกนิเทศอย่างเป็น

ลายลักษณ์อักษรที่เป็นรูปธรรม 2) ควรพิจารณาปรับปรุงเกณฑ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้มีมาตรฐานและเหมาะสมสำหรับระดับสถานีนี้อย่างน้อย 3) ควรมีการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ทุกคนเรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้อง 4) ควรมีการกำหนดมาตรการในการคัดแยก และรวบรวมมูล ฝอยติดเชื้อให้ได้มาตรฐาน 5) ควรประสานขอความร่วมมือโรงพยาบาลพหุภุมรีแม่ข่ายในการรับ จัดการเรื่องการขนส่งและกำจัด และ 6) ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้ เพียงพอสำหรับการจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องป้องกันในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ